

**НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА
С ЛИЦЕЙ ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА**

Утвърждавам:.....

Директор: Биляна Иванова

**Учебно-изпитна програма
за определяне на годишна оценка по български език и
литература за 12. клас общообразователна подготовка за
самостоятелна форма на обучение**

I. ВИД НА ИЗПИТА

Изпитът е писмен с продължителност 3 часа.

II. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

A. Български език

1. Речевото поведение в комуникативната практика
2. Прилагане на лексикалната норма в речевата практика
3. Редактиране на стилистични грешки
4. Работа с различни по стил и по жанр текстове с общ предмет на общуване
5. Есе по граждански проблем
6. Интерпретативно съчинение
7. Мотивационно писмо
8. Библиография

Б. Литература

1. Димчо Дебелянов „Аз искам да те помня все така“
2. Христо Фотев „Колко си хубава!“
3. Петя Дубарова „Посвещение“
4. Елин Пелин „Спасова могила“
5. Атанас Далчев „Молитва“
6. Никола Вапцаров „Вяра“
7. Елин Пелин „Ветрената мелница“
8. Йордан Йовков „Песента на колелетата“
9. Виктор Пасков „Балада за Георг Хених“
10. Пейо Яворов „Две души“

-
- 11. Елисавета Багряна „Потомка“
- 12. Борис Христов „Честен кръст“

III. ОЦЕНЯВАНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

А. Български език

- Разграничава видовете функционални стилове (научен, официално-делови, публицистичен).
Разбира отношението между речевото поведение и особеностите на конкретната комуникативна ситуация.
- Познава начините за успешно речево поведение
- Разпознава стилистични грешки и ги редактира
- Разграничава понятията стилистична грешка и стилистичен ефект
- Определя темите, подтемите и ключовите думи в текст
- Извлича и анализира информация от различни по стил текстове
- Познава особеностите на мотивационното писмо
- Създава мотивационно писмо
- Познава особеностите, използва и създава библиография
- Оценява идеи, тези и аргументи съобразно своя опит.
- Търси, извлича, обработва и използва информация от различни информационни източници за решаване на комуникативни задачи.
- Представя различни видове информация по зададени параметри
- Разпознава езикови особености на текстове, характерни за различните функционалните стилове.
- Задълбочава знанията си за лексикални особености на книжовния български език •
Познава и прилага книжовните норми
- Познава особеностите на есето.
- Познава особеностите на интерпретативното съчинение
- Оценява идеи, тези и аргументи съобразно своя опит.
- Създава есе по граждански проблем.
- Прилага книжовните езикови норми.

Б. Литература

- Разпознава родови и жанрови характеристики в елегията „Аз искам да те помня все така“ и ги тълкува, както и интерпретира темата за любовта
- Описва структурирано отношенията между елегичния жанр и специфичната за него интерпретация на темата за любовта
- Идентифицира и оценява в „Аз искам да те помня все така“ специфични начини за въздействие и внушение
- Разпознава родови и жанрови характеристики „Колко си хубава!“ и ги тълкува, както и интерпретира темата за любовта

-

- Описва структурирано отношенията между лирическите характеристики на творбата и специфичната за нея интерпретация на темата за любовта
- Идентифицира и оценява в „Колко си хубава!“ специфични начини за въздействие и внушение
- Разпознава родови и жанрови характеристики в „Посвещение“ и ги тълкува, както и интерпретира темата за любовта
- Описва структурирано отношенията между лирическите характеристики на творбата и специфичната за нея интерпретация на темата за любовта
- Идентифицира и оценява в „Посвещение!“ специфични начини за въздействие и внушение
- Конструира междутекстови връзки между трите творби, посочени към темата
- Конструира междутекстови връзки на една творба, посочена към темата, с друга творба по избор на учителя по български език и литература, невключена в учебното съдържание

Идентифицира ценности и норми, проблеми и конфликти, с които е обвързана темата за вярата и надеждата в „Спасова могила“ и обяснява връзки между тях във връзка със социокултурния контекст

- Разпознава жанрови характеристики на разказа
- Тълкува „Спасова могила“ съобразно жанровите характеристики на творбата и естетически специфичната интерпретация на темата за вярата и надеждата
- Идентифицира и обяснява сравнения и метафори в „Спасова могила“ в контекста на интерпретацията на темата за вярата и надеждата
- Съпоставя с личния си и обществен опит интерпретирани в „Спасова могила“ ценности и норми, проблеми и конфликти, свързани с вярата и надеждата и се аргументира и защитава позиция по тях
- Разпознава родови и жанрови характеристики в „Моята молитва“ и ги тълкува, както и интерпретира темата за вярата и надеждата
- Описва структурирано отношенията между лирическите характеристики на творбата и специфичната за нея интерпретация на темата за вярата и надеждата
- Идентифицира и оценява в „Моята молитва“ специфични начини за въздействие и внушение
- Разпознава родови и жанрови характеристики във „Вяра“ и ги тълкува, както и интерпретира темата за вярата и надеждата
- Описва структурирано отношенията между лирическите характеристики на творбата и специфичната за нея интерпретация на темата за вярата и надеждата
- Идентифицира и оценява във „Вяра“ специфични начини за въздействие и внушение
 - Конструира междутекстови връзки между трите творби, посочени към темата
- Конструира междутекстови връзки на една творба, посочена към темата, с друга творба по избор на учителя по български език и литература, невключена в учебното съдържание

-
- Идентифицира ценности и норми, проблеми и конфликти, с които е обвързана темата за вярата и надеждата във „Ветрената мелница“ и обяснява връзки между тях във връзка със социокултурния контекст
- Разпознава жанрови характеристики на разказа
- Тълкува „Ветрената мелница“ съобразно жанровите характеристики на творбата и естетически специфичната интерпретация на темата за труда и творчеството
- Идентифицира и обяснява сравнения и метафори във „Ветрената мелница“ в контекста на интерпретацията на темата за труда и творчеството
- Съпоставя с личния си и обществен опит интерпретирани във „Ветрената мелница“ ценности и норми, проблеми и конфликти, свързани с труда и творчеството и се аргументира и защитава позиция по тях
- Идентифицира ценности и норми, проблеми и конфликти, с които е обвързана темата за вярата и надеждата в „Песента на колелетата“ и обяснява връзки между тях във връзка със социокултурния контекст
- Разпознава жанрови характеристики на разказа
- Тълкува „Песента на колелетата“ съобразно жанровите характеристики на творбата и естетически специфичната интерпретация на темата за труда и творчеството
- Идентифицира и обяснява персонажната система и метафори в „Песента на колелетата“ в контекста на интерпретацията на темата за труда и творчеството
- Съпоставя с личния си и обществен опит интерпретирани в „Песента на колелетата“ ценности и норми, проблеми и конфликти, свързани с труда и творчеството и се аргументира и защитава позиция по тях
- Идентифицира ценности и норми, проблеми и конфликти, с които е обвързана темата за труда и творчеството в „Балада за Георг Хених“ и обяснява връзки между тях във връзка със социокултурния контекст
- Разпознава родови характеристики на епоса
- Тълкува „Балада за Георг Хених“ съобразно жанровите характеристики на творбата и естетически специфичната интерпретация на темата за труда и творчеството
- Съпоставя с личния си и обществен опит интерпретирани в „Балада за Георг Хених“ ценности и норми, проблеми и конфликти, свързани с труда и творчеството и се аргументира и защитава позиция по тях
- Конструира междутекстови връзки между трите творби, посочени към темата
- Конструира междутекстови връзки на една творба, посочена към темата, с друга творба по избор на учителя по български език и литература, невключена в учебното съдържание
- Идентифицира ценности и норми, проблеми и конфликти, с които е обвързана темата за избора и раздвоението в „Две души“ и обяснява връзки между тях във връзка със социокултурния контекст
- Разпознава родови и жанрови характеристики в „Две души“ и ги тълкува, както и интерпретира темата за избора и раздвоението

-
- Описва структурирано отношенията между лирическите характеристики на творбата и специфичната за нея интерпретация на темата за избора и раздвоението
- Идентифицира метафори в „Две души“ и обяснява значението им в съответния контекст
- Идентифицира и оценява в „Две души“ специфични начини за въздействие и внушение
- Идентифицира ценности и норми, проблеми и конфликти, с които е обвързана темата за избора и раздвоението в „Потомка“ и обяснява връзки между тях във връзка със социокултурния контекст
- Разпознава родови и жанрови характеристики в „Потомка“ и ги тълкува, както и интерпретира темата за избора и раздвоението
- Описва структурирано отношенията между лирическите характеристики на творбата и специфичната за нея интерпретация на темата за избора и раздвоението
- Идентифицира метафори в „Потомка“ и обяснява значението им в съответния контекст
- Идентифицира и оценява в „Потомка“ специфични начини за въздействие и внушение
- Идентифицира ценности и норми, проблеми и конфликти, с които е обвързана темата за избора и раздвоението в „Честен кръст“ и обяснява връзки между тях във връзка със социокултурния контекст
- Разпознава родови и жанрови характеристики в „Честен кръст“ и ги тълкува, както и интерпретира темата за избора и раздвоението
- Описва структурирано отношенията между лирическите характеристики на творбата и специфичната за нея интерпретация на темата за избора и раздвоението
- Идентифицира метафори в „Честен кръст“ и обяснява значението им в съответния контекст
- Идентифицира и оценява в „Честен кръст“ специфични начини за въздействие и внушение
- Конструира междутекстови връзки между трите творби, посочени към темата
- Конструира междутекстови връзки на една творба, посочена към темата, с друга творба по избор на учителя по български език и литература, невключена в учебното съдържание

IV. ФОРМАТ НА ИЗПИТА

Изпитът се състои в решаването на 20 тестови задачи:

- Решаването на 15 тестови задачи от затворен тип с четири възможни отговора, от които само един е верен. Всяка задача се оценява с 1 или повече точки за верен отговор и 0 за грешен или непосочен такъв. Общ брой точки: 50
- Решаване на 5 тестови задачи със свободен отговор. Всяка задача се оценява с 5 точки в зависимост от пълнотата на отговора. Общ брой точки: 20

•

- Създава есе или интерпретативно съчинение . Общ брой точки: 30
- Общият брой точки от теста е 100 и е сума от получените точки от решаването на всички задачи.
- Броят точки се трансформира в оценка по скалата:

0 – 51 точки	Слаб 2
52 – 60 точки	Среден 3 – 3.49
61 – 75 точки	Добър 3.50 – 4.49
76 – 90 точки	Много добър 4.50 – 5.49
91 – 95 точки	Отличен 5.50 – 5.99
96 – 100 точки	Отличен 6

V. ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ИЗПИТА:

Изпитът е с продължителност три астрономически часа.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

- Учебник по български език за 11. клас БГучебник, Сф
- Учебник по литература за 11. клас, БГучебник, Сф
- Христоматия по литература за 11. клас, БГучебник, СФ